

De les “Passions” de J.S. Bach a « La Pietà » de Miquel Àngel

En primer lloc, J. S. Bach. Composà diverses “Passions”, però és en la “Passió segons Sant Joan” on vola més alt. La conferència magistral del Dr. Patrick Royannais, rector de la Parròquia francesa, que pronuncià al Centre Parroquial, ha estat per a mi, com per a tots els assistents, com un toc de sortida per a la “Setmana Santa”. Les seves explicacions –amb interludis musicals sàviament seleccionats- fou una magnífica lliçó de “teologia sonora”. Qui es deixa acompanyar per les meditacions que intercala J. S. Bach, s’adona que no pot limitar-se a escoltar un concert. És endinsat en la seva pròpia història, en la història de la salvació. Tanmateix, el text evangèlic hi és cantat enterament. El conferenciant ens en feu descobrir les simetries. Bach només incorpora dues modificacions del text evangèlic, dos detalls molt figuratius, les llàgrimes de Pere, i el vel del temple que s’esquinça. La seva “Passió” és una teologia de la Creu, una contemplació del Crucificat. En la “Passió segons Sant Joan” de J. S. Bach hi domina l’emotivitat devota que és, a la vegada, tradició mística renana i reflex del pietisme que li era contemporani.

En segon lloc “La Pietà” de Miquel Àngel. És en aquesta, que es troba tot entrant a la dreta de la basílica de Sant Pere que hi seran dipositats les despulles de Joan Pau II, després de la beatificació. Pot ser per a molts un punt d’arribada. I per a molts més també un punt de partida. Miquel Àngel, a diferència de Bach, enllaça més aviat amb l’humanisme del Massaccio i de Piero della Francesca, per als quals el dolor està més aviat en la ment de Crist i no demana compassió sinó pensaments, reflexions. Aquesta va ser la seva primera actitud. Jesús no sofreix per atraure la gratitud, sinó per a concentrar el nostre esguard sobre el misteri del mal i sobre la llibertat de la innocència. Miquel Àngel estudià durant anys la passió del Senyor i ens deixà uns 15 dissenys del rostre del Crucificat, en els quals la figura, gradualment desapareix. Només sembla trobar-ne la sortida en escolpir “La Pietà”, en la qual presenta Jesús, ja davallat de la Creu, en braços de la Mare, que l’estreny suaument, com volent portar-lo de nou al seu si, per donar-li nova vida i canviar-li el destí. Preludi de la Resurrecció, Pasqua de la Divina misericòrdia! Pasqua florida de Karol Wojtyła!

Tornem a J. S. Bach. Després que Jesús ha estat condemnat, cal córrer cap al Gòlgota. Però tots estan perduts. No saben com i envers on córrer. El cor ho pregunta insistentment. Aleshores comprenem que cal acompanyar el Senyor. Però, ¿com podríem fer-ho nosaltres? Perquè és Ell qui en acompanya i va davant nostre. Ell és el Salvador. Acompanyant aquests dies a Crist, ens descobrim acompanyats per Ell!

Mn . Manel Valls i Serra, rector de Sant Vicenç de Sarrià

(Article publicat al n. 3 de la *Fada de Sarrià*)